

saadan Udvidelse. Man har fra de forskellige Sider sagt, at de Forslag, vi her behandle, dreje sig jo egentlig i det store og hele kun om at søge Juni-Grundloven genindført. Men Juni-Grundloven havde som Valgretsbestingelse fastslaaet 30 Aars Alderen, og det var ganske sikkert ikke hen i Vejret, at de, som gav Juni-Grundloven, fastslog dette. Det gjorde de simpelt hen, fordi de gik ud fra, at det er den Alder, hvor man er ude over Gæringsaarene, hvor Livssynet har fæstnet sig og dermed den Modenhed naaet, som man ønsker, at de, der skulle bestemme, hvorledes Landet skal styres, gerne skulle være i Besiddelse af. Nu er der jo her Tale om at udvide Valgretten ikke blot til 25 Aars Alderen, men til Myndighedsalderen, altsaa en meget bevægelig Grænse, som kan forandres ved en ganske almindelig Lov. Det vilde kun være berettiget, hvis man kunde sige, at naar man ud fra den Respekt, som man skal vise Individet, mener, at det i en nogenlunde tidlig Alder skal have Lov til at raade over sine egne Sager, skulde man som Følge deraf ogsaa mene, at det samme Individ var modent til at være medbestemmende over, hvordan Landet skal styres, og den Betragtning kunne vi ikke tiltræde. Er der dernæst Partier, og det vil der jo altid være, som kunne have Interesse af at faa Valgretten udvidet, kan det gaa saaledes, at disse Partier, ikke fordi de finde en tidligere Myndighedsalder forsvarlig, men for at faa en lavere Valgretsalders til Folketinget, gøre et saadant Skridt, naar de i et givet Øjeblik have faaet Flertal i begge Ting, og det vil da kunne blive vedtaget, uden at man som ellers, naar der er Tale om saadanne Forandringer, behøver at lade det grundlovsfæste efter Valg af en ny Rigsdag. Det er de Bemærkninger, jeg har at gøre om de væsentlige af de Forslag, som vedrøre Folketinget.

Gaar jeg saa til Landstinget, er der her Tale om mere vidtgaende Ændringer. Der er nu for det første Tale om at afskaffe de kongevalgte, og derom kunde vi vel nok enes. Jeg vilde dog sætte megen Pris paa, at man samtidig kunde faa fastslaaet noget af det, som har været Meningen med de kongevalgte, nemlig at en vis Sagkundskab og visse Særinteresser fik sikret Plads i Landstinget, at man blandt andet kunde naa noget af det, som jeg ved, det ærede Medlem for Københavns 4de Valgkreds (Birck) sætter megen Pris paa, samtidig med at man afskaffer de kongevalgte. Men det er i øvrigt et af de

Spørgsmaal, ved hvis Løsning der ikke vil ligge os meget imellem.

Derimod ville vi ganske vist være afgjort mod at lade Folketing og Landsting have det samme Vælgerkorps, saaledes som der her er Tale om. Hvordan man ellers indretter Valgmaaden, og om man nok saa meget laver en forskellig Valgmaade, vil det alligevel, naar det er samme Vælgerkorps, ikke føre til, at Landstinget bliver, hvad det skulde være, en Regulator overfor, men at det bliver blot et Ekko af Folketinget. Det vil give Folketinget en endnu mere afgørende Magt, end det i Øjeblikket har, og det foreslaar man saa, uden i mindste Maade at imødekemme det, som man ved er et Hovedkrav fra Højres Side, at faa indført en Valgordning, efter hvilken Folketinget kan blive et paalideligt Udtryk for de Krav og Ønsker, som ere oppe i Befolkningen, et Krav, vi have fastholdt ikke af Partihensyn, men fordi vi ere overbeviste om, at alle Samfundslag og alle Partier ere lige interesserede i det. Naar vi i det hele taget for at opnaa dette ere villige til at gøre Indrømmelser, er det, fordi vi indenfor vort Parti i Reglen ere villige til først og fremmest at tage Hensyn til hele Samfundet, ikke først at tage Hensyn til, om det er vort Parti, der har Fordel deraf. Alle Partier maa jo i Virkeligheden være lige stærkt interesserede i at faa et saa paalideligt Udtryk for Befolkningen, som muligt er, i det Folketing, man vil give en saa overvejende Indflydelse, som der her er Tale om.

Jeg maa altsaa tage Afstand fra disse Forslag, og det uagtet vi i vore Rækker ere fuldt klare over, at der maa gøres et alvorligt Forsøg paa at naa en Forstaaelse om en Grundlovsændring, og ogsaa, som jeg sagde, at Højre, for at naa en tilfredsstillende Ordning med Hensyn til Folketinget, maa være villigt til at gøre Indrømmelser ogsaa med Hensyn til Landstingets Sammensætning, hvor vi da ogsaa maa tænke os, at det ikke kan være udelukket at søge et andet Grundlag for særlig Valgret end Skatteydelsen.

Kun saa meget maa vi fastslaa, at vi ikke ville bort fra et Tokammerssystem, og at vi forlange bevaret et Landsting, som ikke blot er et Ekko af, men kan være en Regulator overfor Folketinget. Ad hvilken Vej dette skulde kunne naas, ja, det skal jeg ikke her komme ind paa. Det er nemlig min Overbevisning, at skulle vi faa noget ud af denne Sag, naas det kun gennem en rolig Overvejelse, hvor man fra de forskellige Sider kan antyde sine Indrømmelser,